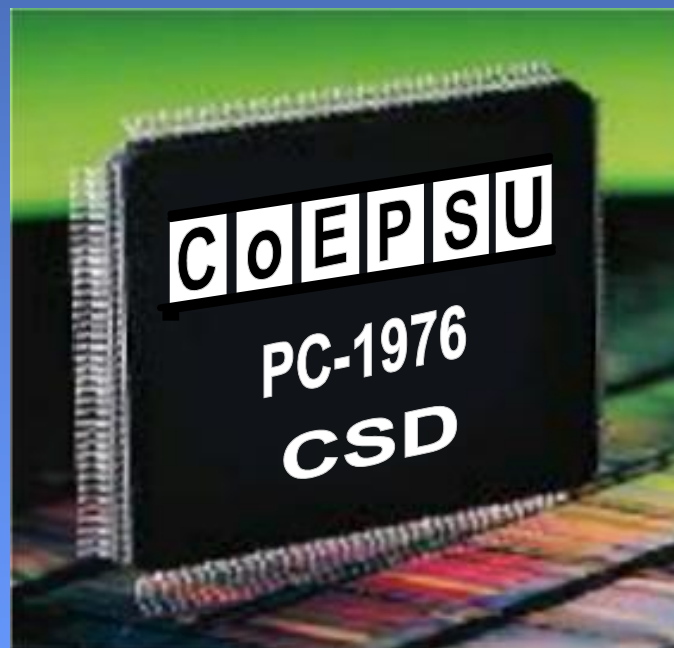

Department of Computer Engineering
Faculty of Engineering
Prince of Songkla University

240-319

Embedded System Developer Module

March 23, 2023

Associate Prof. Dr. Panyayot Chaikan
panyayot@coe.psu.ac.th

Chapter 5

การแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิทัล

เนื้อหา

วงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอล (Analog-to-Digital Converter: ADC)
เรจิสเตอร์ควบคุมวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอล
การแปลงแบบการประมาณสี่บิต
การเขียนโปรแกรมควบคุมวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอล
ตัวอย่างวงจรประยุกต์ใช้งานวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอล
การสุ่มตัวอย่างสัญญาณแอนะล็อก

Chapter 5

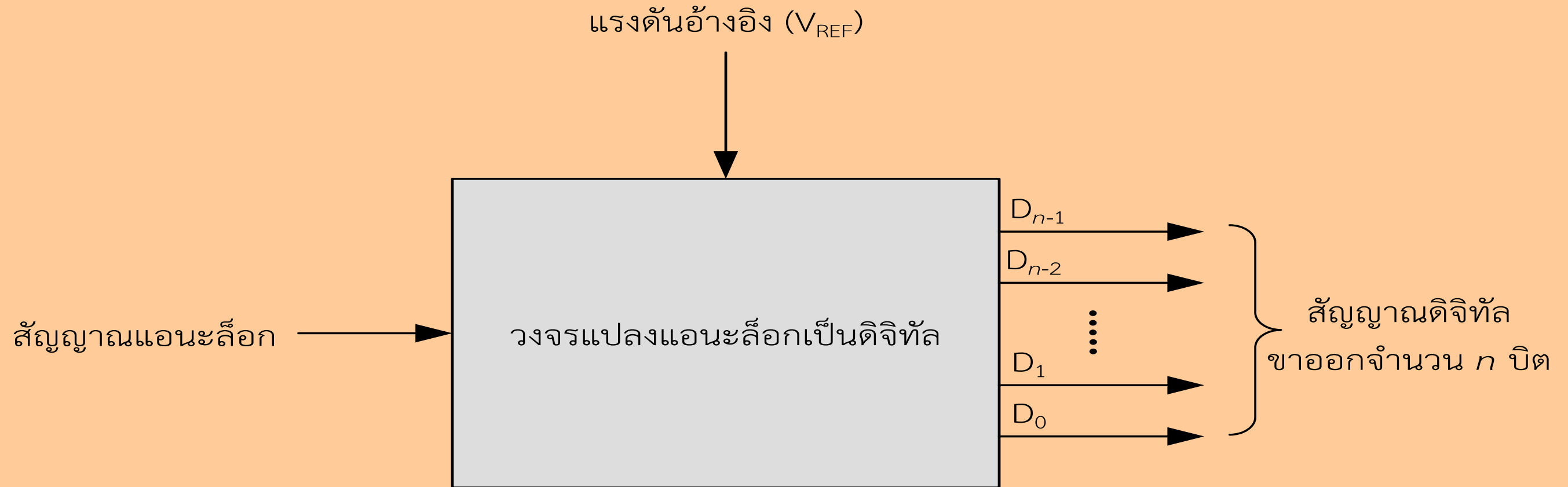
Analog-to-Digital Converter

ตอนที่ 1

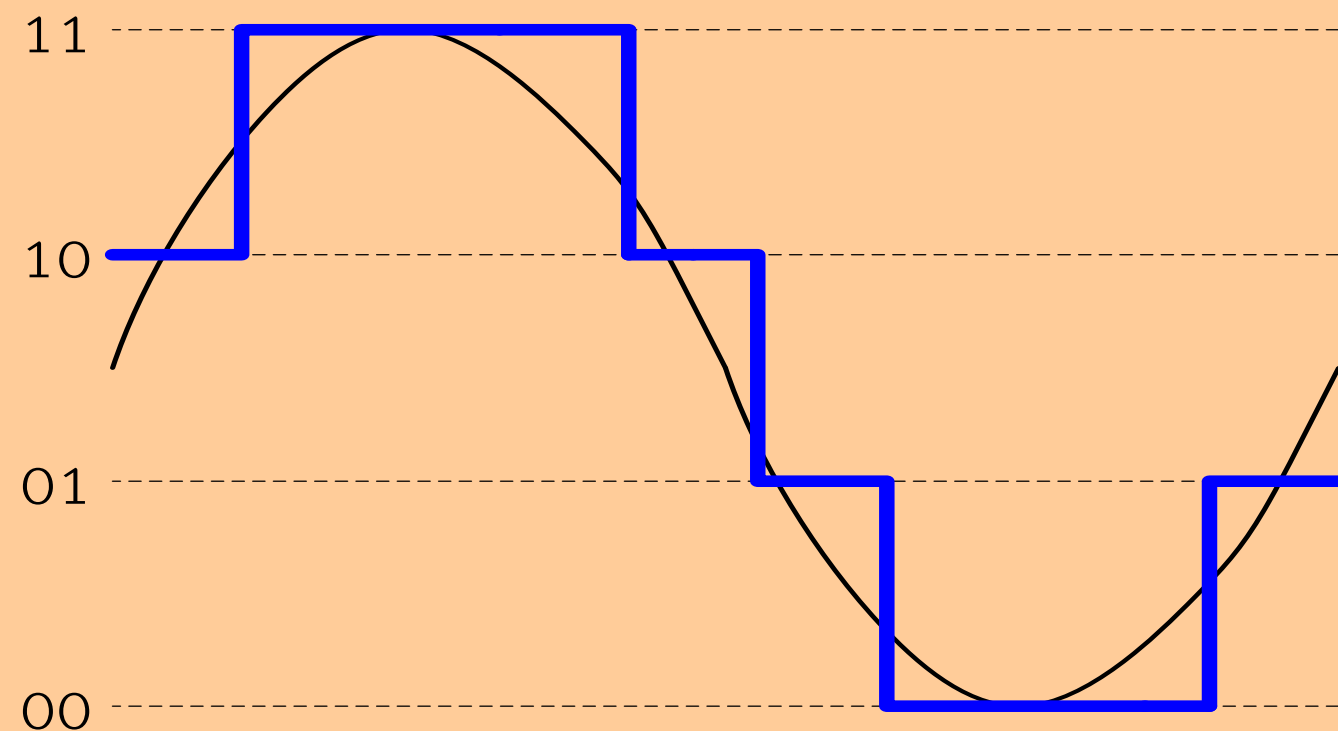

ADC: Analog to Digital Converter

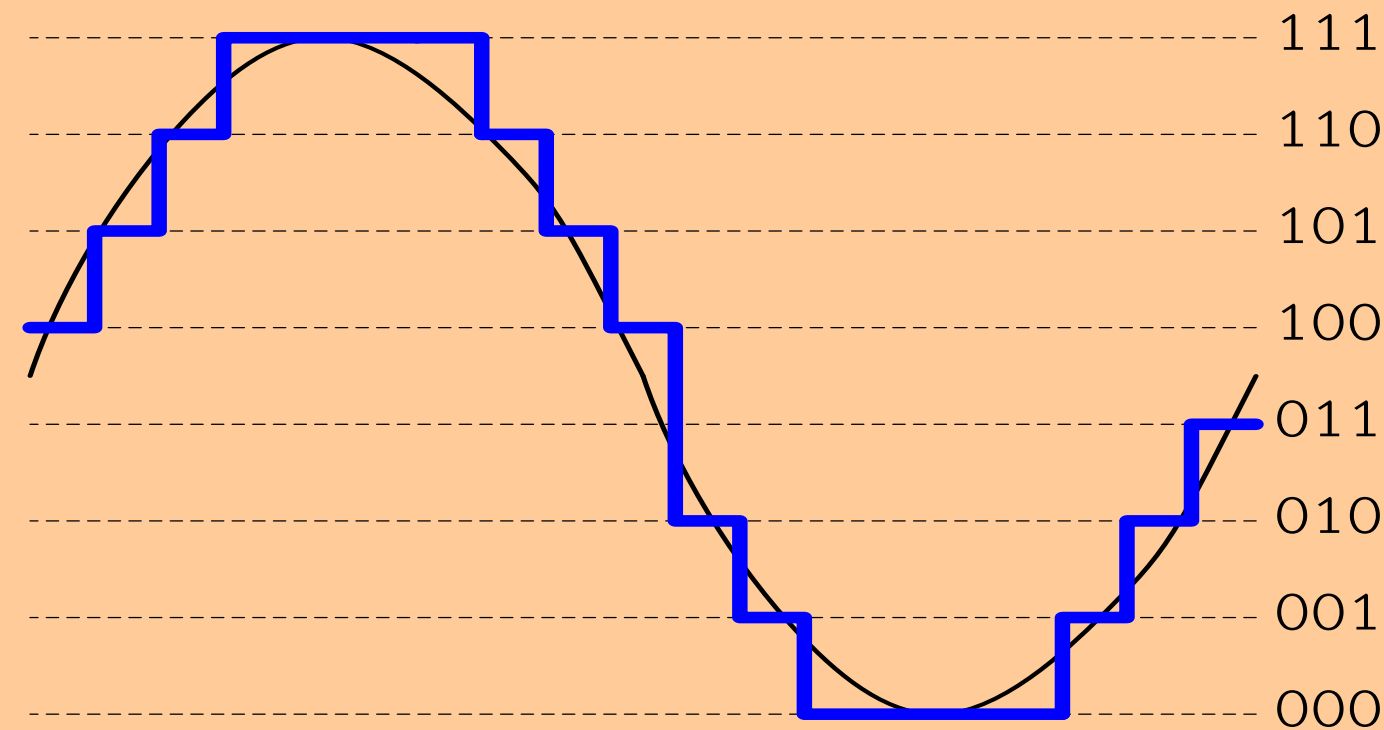

ความละเอียดของการแปลง

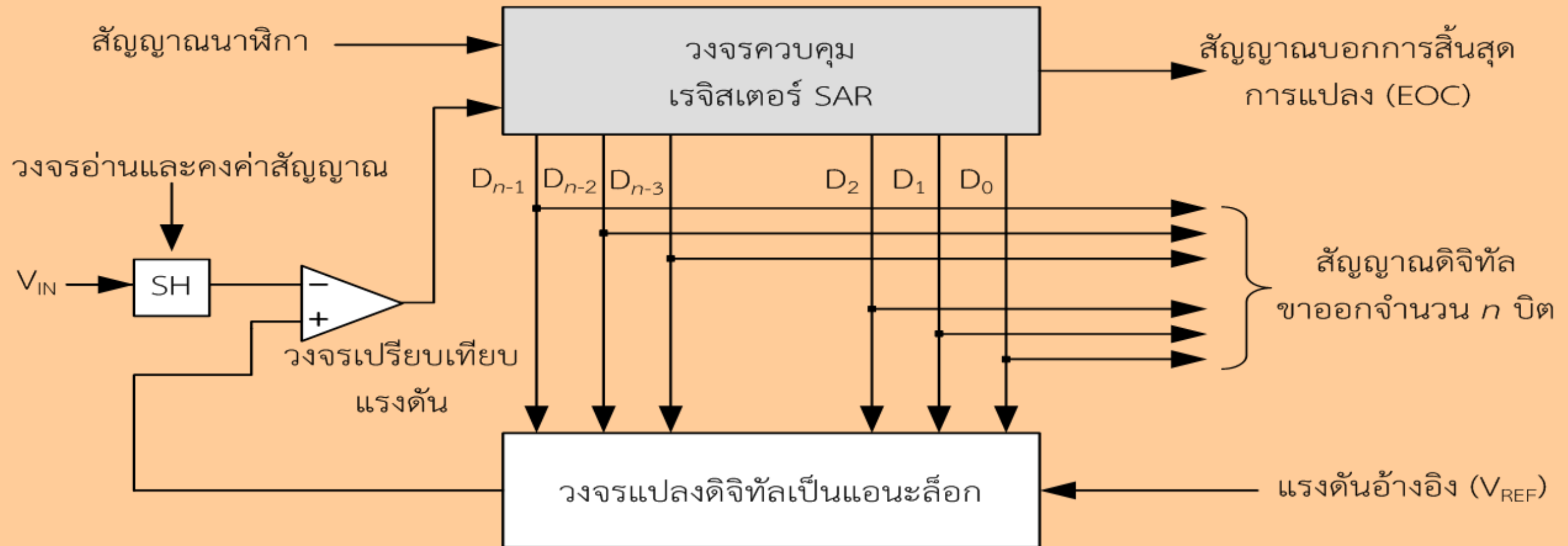
การแปลงที่ความละเอียด 2 บิต

การแปลงที่ความละเอียด 3 บิต

การแปลงแบบการประมาณลิบเนื่อง (SAR)

วงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอลใน AVR

- ◆ ความละเอียดของวงจรแปลงขนาด 10 บิต
- ◆ ตัวแปลงแบบการประมาณสืบเนื่อง (Successive Approximation)

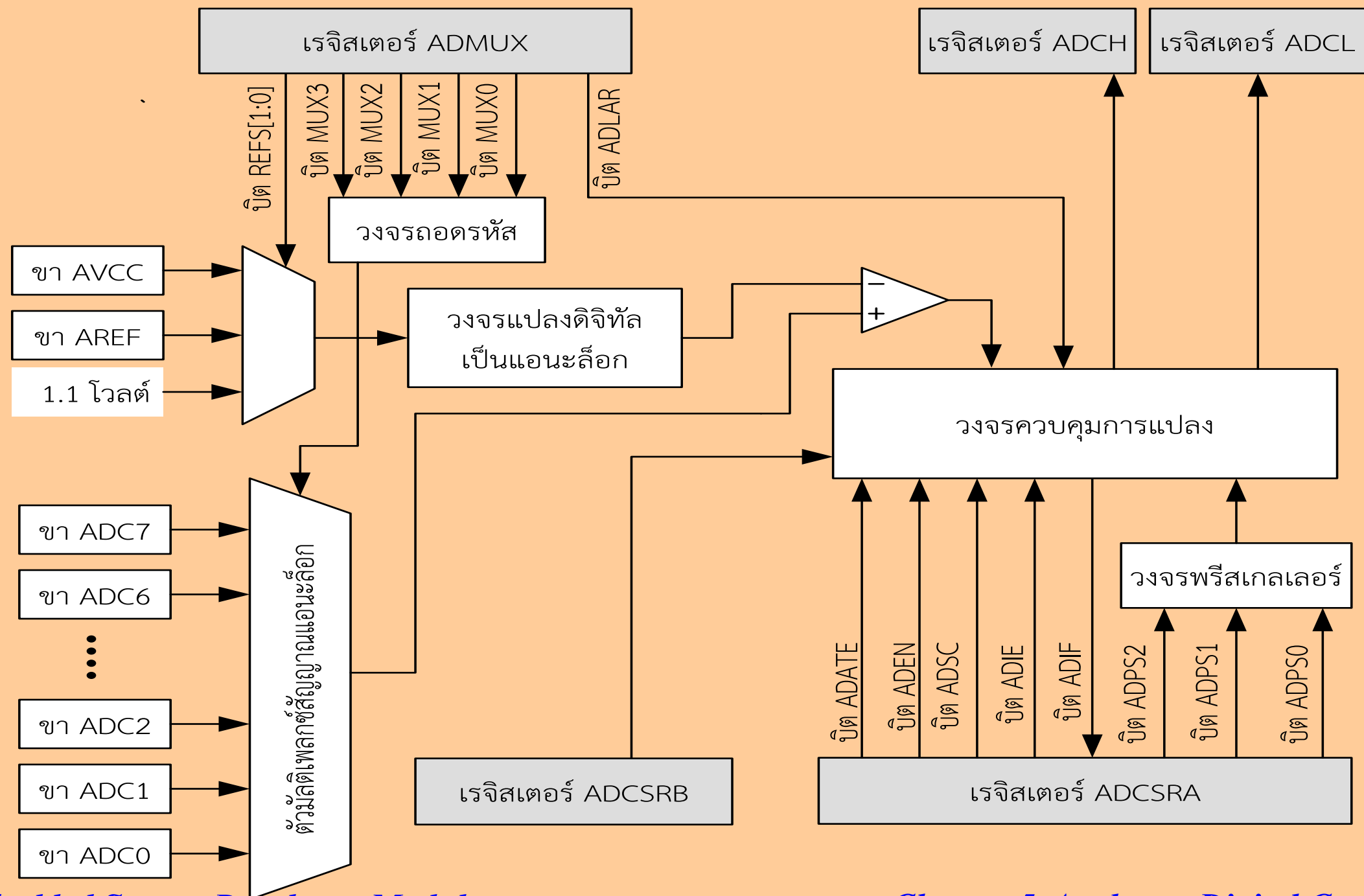
$$ADC = \frac{V_{IN} * 1024}{V_{REF}}$$

ตัวอย่าง

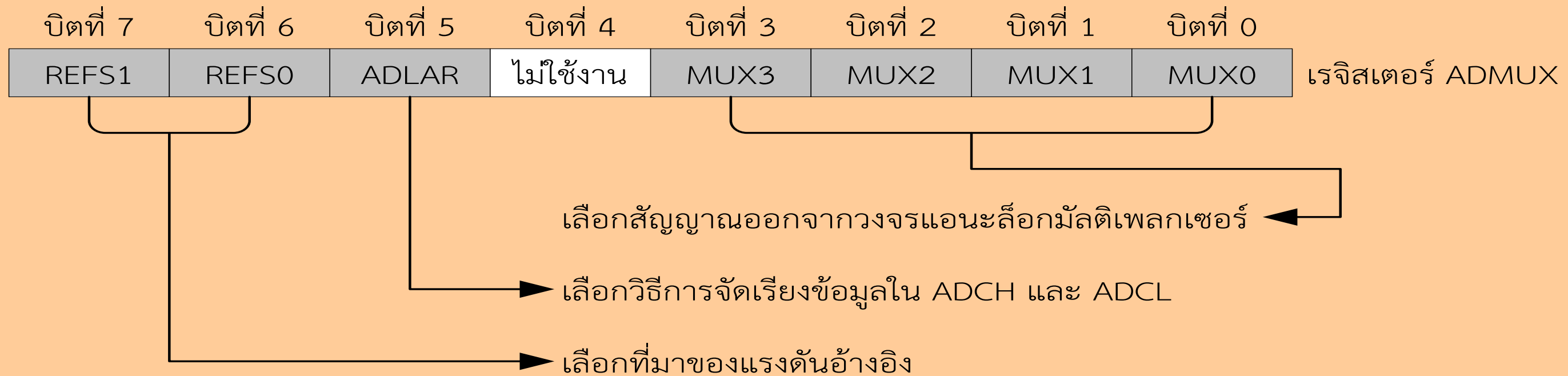
Vin	Vref	Digital Out
0.3	5	61
0.4	5	82
0.5	5	102
0.6	5	123
0.7	5	143
0.8	5	164
...	...	...
...	...	
4.6	5	942
4.7	5	963
4.8	5	983
4.9	5	1004
5	5	1023

ADMUX

บิตควบคุม		การเลือกค่าระดับแรงดันอ้างอิง
REFS1	REFS0	
0	0	รับจากขา AREF
0	1	รับจากขา AVCC
1	0	ถูกสงวนเอาไว้ มิให้ใช้งาน
1	1	รับจากค่าแรงดันอ้างอิงภายในค่า 1.1 โวลต์

วิธีการจัดเรียงข้อมูลใน ADCH และ ADCL

บิตที่ 7	บิตที่ 6	บิตที่ 5	บิตที่ 4	บิตที่ 3	บิตที่ 2	บิตที่ 1	บิตที่ 0	
-	-	-	-	-	-	ADC9	ADC8	เรจิสเตอร์ ADCH
ADC7	ADC6	ADC5	ADC4	ADC3	ADC2	ADC1	ADC0	เรจิสเตอร์ ADCL
								เมื่อ ADLAR=0
ADC9	ADC8	ADC7	ADC6	ADC5	ADC4	ADC3	ADC2	เรจิสเตอร์ ADCH
ADC1	ADC0	-	-	-	-	-	-	เรจิสเตอร์ ADCL
								เมื่อ ADLAR=1

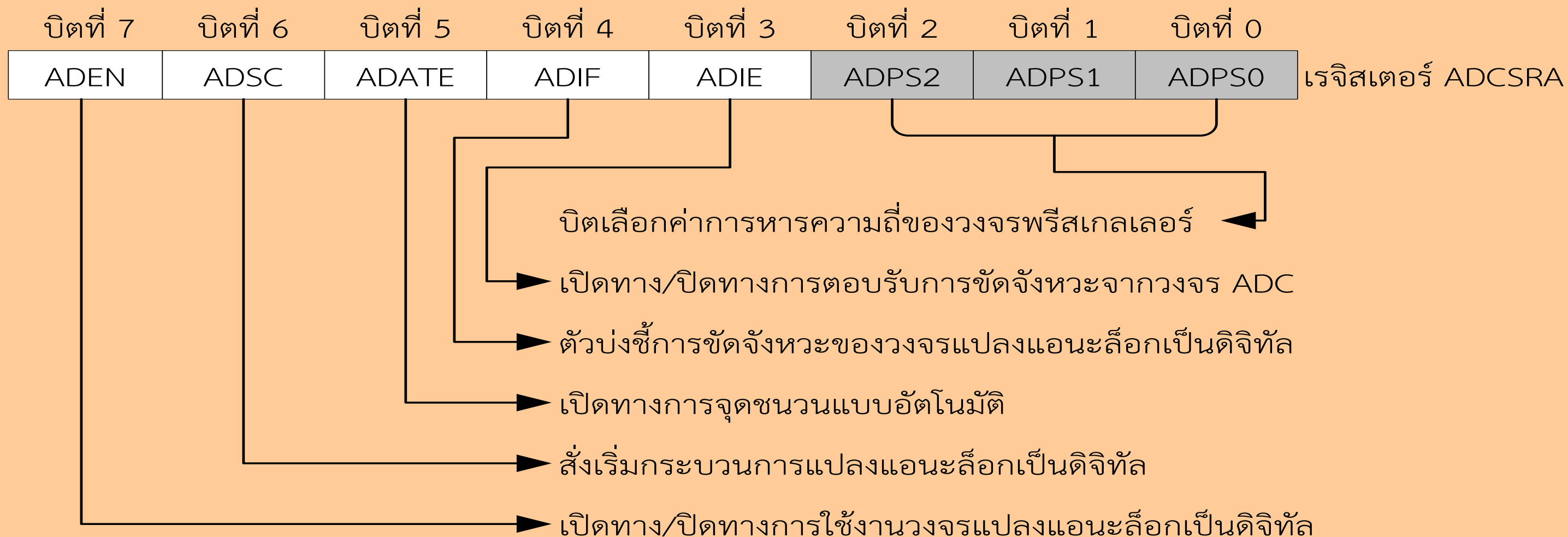
ADMUX

MUX3...0	Single Ended Input
0000	ADC0
0001	ADC1
0010	ADC2
0011	ADC3
0100	ADC4
0101	ADC5
0110	ADC6
0111	ADC7
1000	ADC8 ⁽¹⁾
1001	(reserved)
1010	(reserved)
1011	(reserved)
1100	(reserved)
1101	(reserved)
1110	1.1V (V_{BG})
1111	0V (GND)

ADCSRA – ADC Control and Status Register A

ค่าเวกเตอร์การขัดจังหวะในภาษาซี

```
#define INT0_vect      _VECTOR(1)    /* External Interrupt Request 0 */
#define INT1_vect      _VECTOR(2)    /* External Interrupt Request 1 */
#define PCINT0_vect    _VECTOR(3)    /* Pin Change Interrupt Request 0 */
#define PCINT1_vect    _VECTOR(4)    /* Pin Change Interrupt Request 1 */
#define PCINT2_vect    _VECTOR(5)    /* Pin Change Interrupt Request 2 */
#define WDT_vect       _VECTOR(6)    /* Watchdog Time-out Interrupt */
#define TIMER2_COMPA_vect _VECTOR(7) /* Timer/Counter2 Compare Match A */
#define TIMER2_COMPB_vect _VECTOR(8) /* Timer/Counter2 Compare Match A */
#define TIMER2_OVF_vect _VECTOR(9)   /* Timer/Counter2 Overflow */
#define TIMER1_CAPT_vect _VECTOR(10) /* Timer/Counter1 Capture Event */
#define TIMER1_COMPA_vect _VECTOR(11) /* Timer/Counter1 Compare Match A */
#define TIMER1_COMPB_vect _VECTOR(12) /* Timer/Counter1 Compare Match B */
#define TIMER1_OVF_vect _VECTOR(13)  /* Timer/Counter1 Overflow */
#define TIMER0_COMPA_vect _VECTOR(14) /* TimerCounter0 Compare Match A */
#define TIMER0_COMPB_vect _VECTOR(15) /* TimerCounter0 Compare Match B */
#define TIMER0_OVF_vect _VECTOR(16)  /* Timer/Couner0 Overflow */
#define SPI_STC_vect    _VECTOR(17)  /* SPI Serial Transfer Complete */
#define USART_RX_vect   _VECTOR(18)  /* USART Rx Complete */
#define USART_UDRE_vect _VECTOR(19)  /* USART, Data Register Empty */
#define USART_TX_vect   _VECTOR(20)  /* USART Tx Complete */
#define ADC_vect        _VECTOR(21)  /* ADC Conversion Complete */
#define EE_READY_vect   _VECTOR(22)  /* EEPROM Ready */
#define ANALOG_COMP_vect _VECTOR(23) /* Analog Comparator */
#define TWI_vect        _VECTOR(24)  /* Two-wire Serial Interface */
#define SPM_READY_vect  _VECTOR(25)  /* Store Program Memory Read */
```


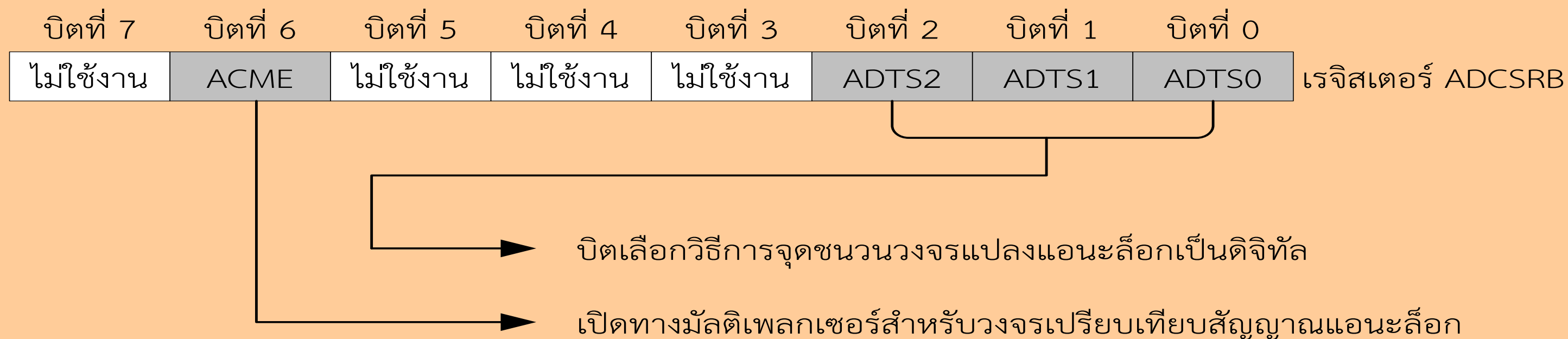
การตั้งค่าใน ADPS[2:0]

ADPS2	ADPS1	ADPS0	Division Factor
0	0	0	2
0	0	1	2
0	1	0	4
0	1	1	8
1	0	0	16
1	0	1	32
1	1	0	64
1	1	1	128

ADCSRB – ADC Control and Status Register B

วิธีการจุดชนวนวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิทัล

ADTS2	ADTS1	ADTS0	แหล่งกำเนิดสัญญาณจุดชนวน
0	0	0	สั่งให้ตัวแปลงทำงานในแบบวิธีวิ่งอิสระ
0	0	1	วงจรเปรียบเทียบสัญญาณแอนะล็อก
0	1	0	จากขา INTO
0	1	1	วงจรนับ/จับเวลาหมายเลข 0 เมื่อค่าใน TCNT0 เท่ากับ OCR0A
1	0	0	วงจรนับ/จับเวลาหมายเลข 0 เมื่อตัวบ่งชี้ TOV0 มีค่าเป็นตรรกะสูง
1	0	1	วงจรนับ/จับเวลาหมายเลข 1 เมื่อค่าใน TCNT1 เท่ากับ OCR1B
1	1	0	วงจรนับ/จับเวลาหมายเลข 1 เมื่อตัวบ่งชี้ TOV1 มีค่าเป็นตรรกะสูง
1	1	1	หน่วยดักจับ (Input Capture Unit) ของวงจรนับ/จับเวลาหมายเลข 1

การเขียนโปรแกรมควบคุมวงจร ADC

- ◆ ขั้นที่ 1 – เลือกขารับเข้าสัญญาณแอนะล็อก และตั้งค่าตัวมัลติเพลกซ์สัญญาณแอนะล็อกให้รับค่าจากขาสัญญาณที่ถูกเลือกเอาไว้
- ◆ ขั้นที่ 2 – เลือกแบบวิธีการทำงานของวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิทัล ซึ่งสามารถเลือกได้ 3 รูปแบบ
 - ◆ แบบวิธีแปลงครั้งเดียว
 - ◆ แบบวิธีวิ่งอิสระ
 - ◆ แบบวิธีจุดชนวน หากเลือกแบบวิธีจุดชนวนจะต้องมีการเลือกแหล่งกำเนิดสัญญาณจุดชนวนด้วย

การเขียนโปรแกรมควบคุมวงจร ADC

- ◆ ขั้นที่ 3 – เลือกวิธีการเรียงข้อมูลในเรจิสเตอร์ ADCH และ ADCL
- ◆ ขั้นที่ 4 – เลือกค่าตัวหารความถี่ของวงจรฟรีสเกเลเตอร์ โดยคำนึงจากความถี่ของสัญญาณแอนะล็อกที่รับเข้ามา
- ◆ ขั้นที่ 5 – เปิดการทำงานของวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิทัล
- ◆ ขั้นที่ 6 – ตั้งให้บิต ADSC เป็นตรรกะสูงเพื่อให้วงจรแปลงเริ่มการแปลงสัญญาณ
- ◆ ขั้นที่ 7 – เปิดทางการตอบรับการขัดจังหวะจากมอดูลแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิทัล

Chapter 5

Analog-to-Digital Converter

ตอนที่ 2

แบบวิธีในการทำงานของวงจร ADC

- ◆ วงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิทัลของเอวี่อาร์ สามารถเลือกแบบวิธีการทำงานได้ 3 รูปแบบ
 - ◆ แบบวิธีแปลงครั้งเดียว
 - ◆ แบบวิธีวิ่งอิสระ
 - ◆ แบบวิธีจุดชนวน

แบบวิธีแปลงครั้งเดียว (Single Conversion mode)

- ◆ ผู้ใช้จะต้องเขียนค่าตรรกะสูงลงสู่บิต ADSC (ADC Start Conversion)
- ◆ บิต ADSC จะคงค่าที่ตรรกะสูงจนกว่ากระบวนการแปลงสัญญาณจะเสร็จสิ้นแล้วจะกลับมาเป็นค่าตรรกะต่ำโดยอัตโนมัติ
- ◆ หากผู้ใช้ต้องการให้เกิดการแปลงสัญญาณในรอบถัดไป ก็เป็นหน้าที่ของผู้ใช้เองที่จะต้องสั่งให้เกิดการเขียนค่าตรรกะสูงลงสู่บิต ADSC ใหม่อีกครั้ง
- ◆ ใช้เวลาการแปลงเท่ากับ 13 รอบสัญญาณนาฬิกา
- ◆ ยกเว้นการทำงานในครั้งแรกหลังจากสั่งให้ตัวแปลงเริ่มทำงานจะใช้เวลาในการแปลงทั้งสิ้น 25 รอบสัญญาณนาฬิกา

แบบวิธีวิ่งอิสระ (Free Running mode)

- ◆ ตัวแปลงทำการแปลงสัญญาณในรอบถัดไปทันทีที่การแปลงในรอบที่ผ่านมามีการเสร็จสิ้น
- ◆ การแปลงแต่ละครั้งจะใช้สัญญาณนาฬิกาเท่ากับ 13 รอบ
- ◆ ยกเว้นครั้งแรกที่เริ่มทำงานจะใช้สัญญาณนาฬิกาเท่ากับ 25 รอบ

แบบวิธีจุดชนวน

- ♦ วงจรแปลงถูกสั่งให้เริ่มการแปลงโดยแหล่งกำเนิดสัญญาณจุดชนวนอื่น
- ♦ โดยผู้ใช้สามารถระบุแหล่งกำเนิดสัญญาณจุดชนวนได้
- ♦ ผู้ใช้ต้องทำการเลือกแหล่งกำเนิดสัญญาณจุดชนวนที่บิต ADTS[2:0] ของเรจิสเตอร์ ADCSRB
- ♦ ใช้สัญญาณนาฬิกาทั้งสิ้น 13.5 รอบ เมื่อมีสัญญาณจุดชนวนครั้งใหม่ เข้ามาวงจรแปลงจึงจะเริ่มทำการแปลงในรอบใหม่ต่อไป

วิธีการจุดชนวนวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิทัล

ADTS2	ADTS1	ADTS0	แหล่งกำเนิดสัญญาณจุดชนวน
0	0	0	สั่งให้ตัวแปลงทำงานในแบบวิธีวิ่งอิสระ
0	0	1	วงจรเปรียบเทียบสัญญาณแอนะล็อก
0	1	0	จากขา INTO
0	1	1	วงจรรนับ/จับเวลาหมายเลข 0 เมื่อค่าใน TCNT0 เท่ากับ OCR0A
1	0	0	วงจรรนับ/จับเวลาหมายเลข 0 เมื่อตัวบ่งชี้ TOV0 มีค่าเป็นตรรกะสูง
1	0	1	วงจรรนับ/จับเวลาหมายเลข 1 เมื่อค่าใน TCNT1 เท่ากับ OCR1B
1	1	0	วงจรรนับ/จับเวลาหมายเลข 1 เมื่อตัวบ่งชี้ TOV1 มีค่าเป็นตรรกะสูง
1	1	1	หน่วยดักจับ (Input Capture Unit) ของวงจรรนับ/จับเวลาหมายเลข 1

ความเที่ยงตรงของการแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอล

◆ ขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ

◆ ค่าความถี่ในการชักตัวอย่างสัญญาณ

◆ ค่าความละเอียด (จำนวนบิต) ของวงจรแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นดิจิตอล

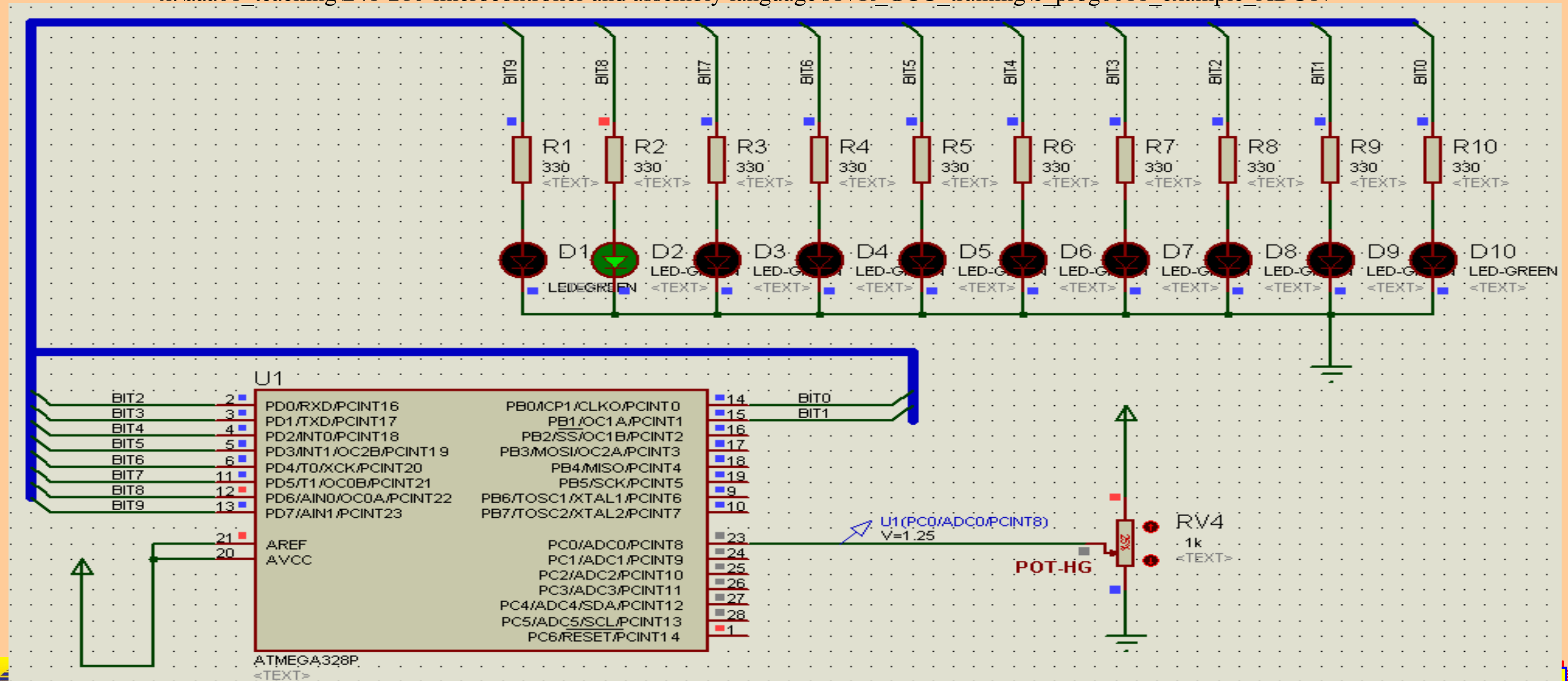

การสุ่มสัญญาณแอนะล็อก

- ◆ ทฤษฎีการชักตัวอย่างของไนควิสต์และเชนนอน (Nyquist–Shannon sampling theorem)
- ◆ ไม่จำเป็นต้องบันทึกสัญญาณทั้งหมดเพื่อเก็บตัวอย่างของสัญญาณนั้น ๆ
- ◆ เราสามารถดึงเฉพาะบางส่วนของข้อมูลมาใช้เป็นตัวแทนของสัญญาณเดิมได้
- ◆ ความถี่ในการชักตัวอย่างสัญญาณจะต้องมากกว่า 2 เท่าของความถี่สูงสุดของสัญญาณรับเข้า

ตัวอย่างที่ 5.1

x:\aaa01_teaching\241-210-microcontroller and assembly language\AVR_GCC_training\c_prog0011_example_ADC1\

วิธีการจัดเรียงข้อมูลใน ADCH และ ADCL

บิตที่ 7	บิตที่ 6	บิตที่ 5	บิตที่ 4	บิตที่ 3	บิตที่ 2	บิตที่ 1	บิตที่ 0	
-	-	-	-	-	-	ADC9	ADC8	เรจิสเตอร์ ADCH
ADC7	ADC6	ADC5	ADC4	ADC3	ADC2	ADC1	ADC0	เรจิสเตอร์ ADCL
								เมื่อ ADLAR=0
ADC9	ADC8	ADC7	ADC6	ADC5	ADC4	ADC3	ADC2	เรจิสเตอร์ ADCH
ADC1	ADC0	-	-	-	-	-	-	เรจิสเตอร์ ADCL
								เมื่อ ADLAR=1

ตัวอย่างที่ 5.1

```
#include <avr/io.h>
#include <avr/interrupt.h>

void do_nothing(void) {}

int main(void)
{
    DDRD = 0xFF;
    DDRB = 0xFF;

    //ADMUX[7:6]=00 ->using AREF pin
    //ADMUX[5] = 1 ->ADLR=1
    //ADMUX[3:0]=0000->ADC0 pin //ADCSRA[7]=1 ->ADC enable
    ADMUX = 0b00100000; //ADCSRA[6]=? ->ADC start conversion
    while(1) //ADCSRA[5]=0 ->disable auto trigger
    { //ADCSRA[4]=0 ->ADC interrupt Flag
        ADCSRA = 0b11000111; //ADCSRA[3]=0 ->ADC interrupt disable
        //ADCSRA[2:0]=111-> Division factor/128

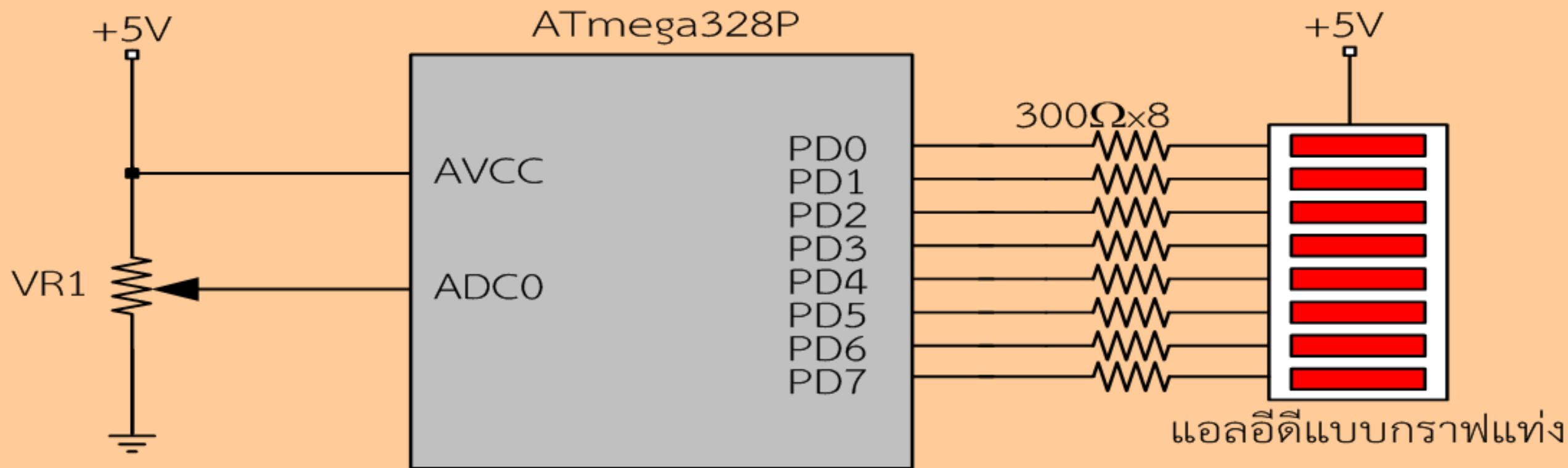
        while (!(ADCSRA & (1<<ADIF)) )
            do_nothing();

        PORTD = ADCH;
        PORTB = (ADCL>>6);
    }
}
```


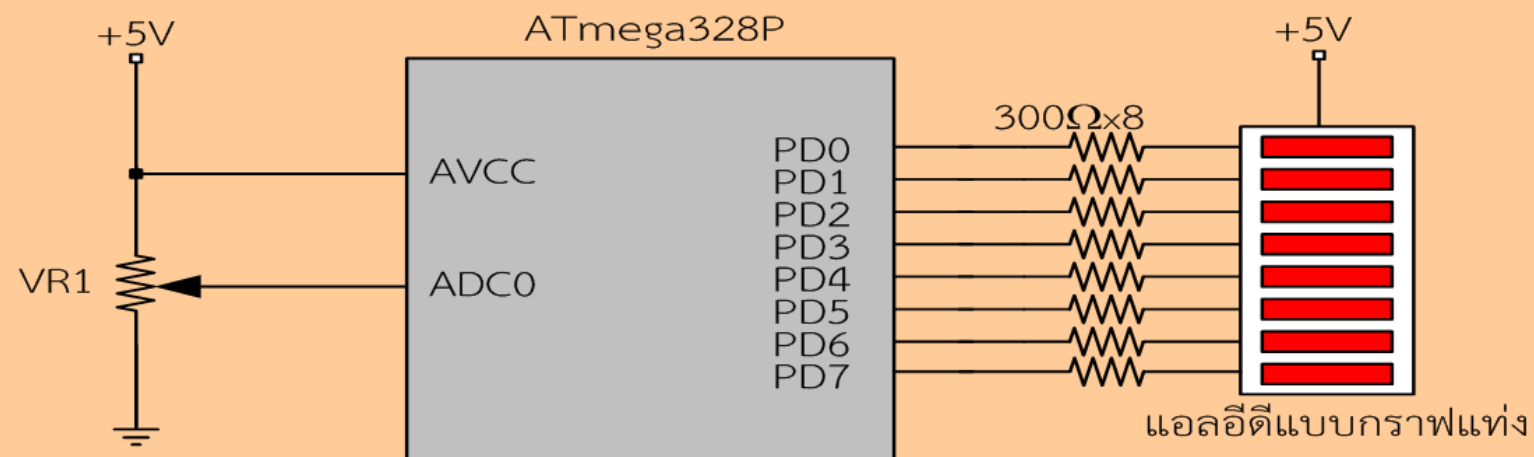

ตัวอย่างที่ 5.2

ตัวอย่างที่ 5.2

แรงดันขาเข้าที่ขา ADC0	จำนวนแอลอีดีที่สว่าง
$V_{IN} < 0.55$	ไม่มีแอลอีดีดวงใดสว่าง
$0.55 \leq V_{IN} < 1.11$	1 ดวง
$1.11 \leq V_{IN} < 1.67$	2 ดวง
$1.67 \leq V_{IN} < 2.22$	3 ดวง
$2.22 \leq V_{IN} < 2.78$	4 ดวง
$2.78 \leq V_{IN} < 3.34$	5 ดวง
$3.34 \leq V_{IN} < 3.90$	6 ดวง
$3.90 \leq V_{IN} < 4.45$	7 ดวง
$4.45 \leq V_{IN} < 5.0$	8 ดวง

ตัวอย่างที่ 5.2

- หากค่า $VIN < 0.55$	จะได้ค่าจากวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอลในช่วง 0-112
- หากอยู่ในช่วง $0.55 \leq VIN < 1.11$	จะได้ค่าจากวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอลในช่วง 113-227
- หากอยู่ในช่วง $1.11 \leq VIN < 1.67$	จะได้ค่าจากวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอลในช่วง 227-342
- หากอยู่ในช่วง $1.67 \leq VIN < 2.22$	จะได้ค่าจากวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอลในช่วง 342-455
- หากอยู่ในช่วง $2.22 \leq VIN < 2.78$	จะได้ค่าจากวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอลในช่วง 455-569
- หากอยู่ในช่วง $2.78 \leq VIN < 3.34$	จะได้ค่าจากวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอลในช่วง 569-684
- หากอยู่ในช่วง $3.34 \leq VIN < 3.90$	จะได้ค่าจากวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอลในช่วง 684-799
- หากอยู่ในช่วง $3.90 \leq VIN < 4.45$	จะได้ค่าจากวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอลในช่วง 799-911
- หากอยู่ในช่วง $4.45 \leq VIN < 5.0$	จะได้ค่าจากวงจรแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิตอลในช่วง 911-1023

ตัวอย่างที่ 5.2

```
1  #include <avr/io.h>           //เรียกใช้คลังโปรแกรม io.h
2  #define F_CPU 16000000UL      //กำหนดค่าความถี่ของตัวประมวลผลเท่ากับ 16 เมกะเฮิรตซ์
3  int main (void)              //ฟังก์ชันหลักของโปรแกรม
4  {
5      uint16_t x;              //ประกาศตัวแปร x สำหรับใช้รับค่าจากเรจิสเตอร์ ADC
6      DIDR0 = 0b00111111;      //ปิดทางวงจรบัฟเฟอร์สัญญาณดิจิทัลของขา ADC0-ADC5
7      DDRD = 0xFF;              //ตั้งค่าทิศทางให้พอร์ต D ทำหน้าที่ส่งออกข้อมูล
8      DDRC = 0x00;              //ตั้งค่าทิศทางให้พอร์ต C ทำหน้าที่รับเข้า
9      ADMUX = (1<<REFS0) | (0<<REFS1) | (0<<ADLAR); //ตั้งบิต ADLAR = 0 ในเรจิสเตอร์ ADMUX และ
10                                     //ค่า REFS[1:0] = 002 หมายถึงรับแรงดันอ้างอิงจากขา AVCC
11                                     //ADMUX[3:0] = 0002 หมายถึงรับสัญญาณแอนะล็อกจากขา ADC0
12      ADCSRA= (1<<ADEN) | (1<<ADPS2)|(1<<ADPS1)|(1<<ADPS0); //ตั้งค่าควบคุมในเรจิสเตอร์ ADCSRA
13                                     //โดยมีรายละเอียดบิตควบคุมดังนี้
14                                     //-ADEN=1 หมายถึงเปิดใช้งานวงจร ADC
15                                     //-ADPS[2:0] = 1112 หมายถึงตั้งค่าตัวหารความถี่เท่ากับ 128
16                                     //-ADSC=0 หมายถึงตั้งให้ ADC ทำงานแบบวิธีแปลงครั้งเดียว
```


ตัวอย่างที่ 5.2

```
17 while(1)
18 {
19     ADCSRA |= (1<<ADSC);    //ตั้ง ADSC=1 หมายถึงสั่งให้วงจร ADC เริ่มต้นแปลงสัญญาณ
20     while (!(ADCSRA & (1<<ADIF)) )
21         ;                    //วนซ้ำจนกว่าการแปลงจะเสร็จสิ้น (เมื่อเสร็จ ADIF จะมีค่าตรรกะสูง)
22
23     x = ADC;                //อ่านค่าจาก ADC ใส่ตัวแปร x
24     if (x<113)              //หาก x น้อยกว่า 113
25         PORTD = 0xFF;      //      สั่งให้แอลอีดีดับทุกดวง
26     else if (x<227)         //หาก 113 ≤ x < 227
27         PORTD = 0xFE;      //      สั่งให้แอลอีดีติดหนึ่งดวง
28     else if (x<342)         //หาก 227 ≤ x < 342
29         PORTD = 0xFC;      //      สั่งให้แอลอีดีติดสองดวง
```

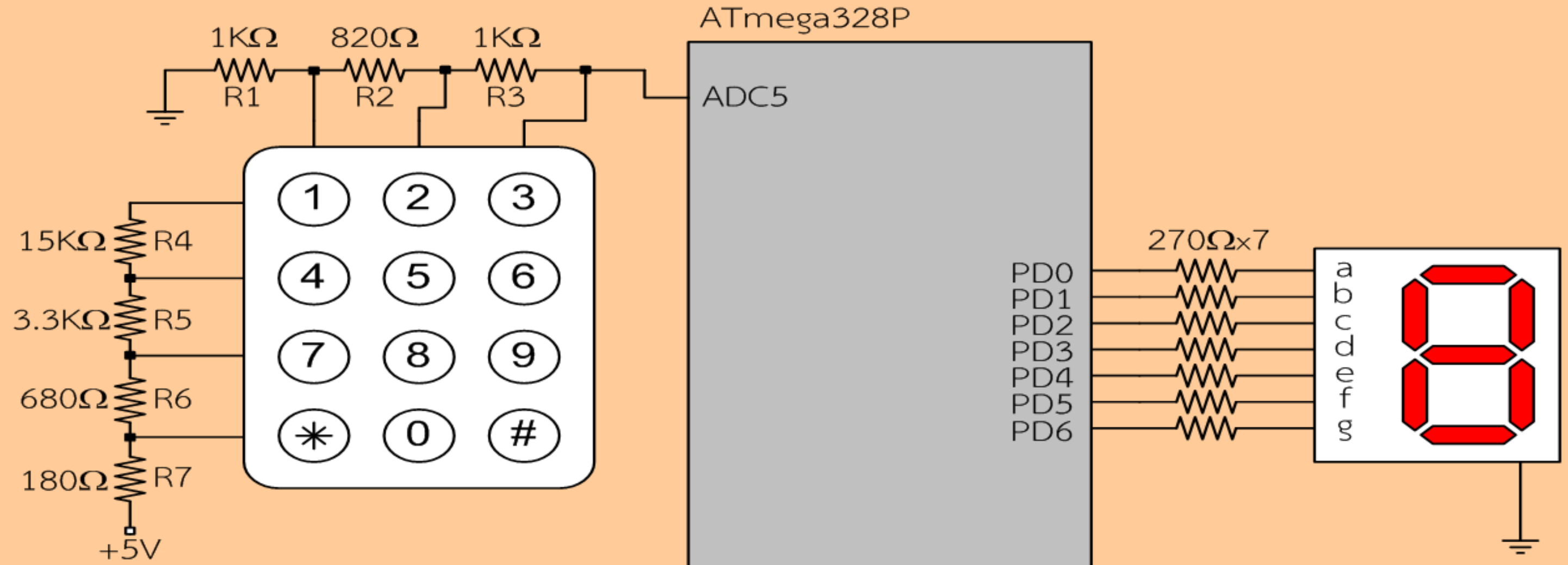

ตัวอย่างที่ 5.2

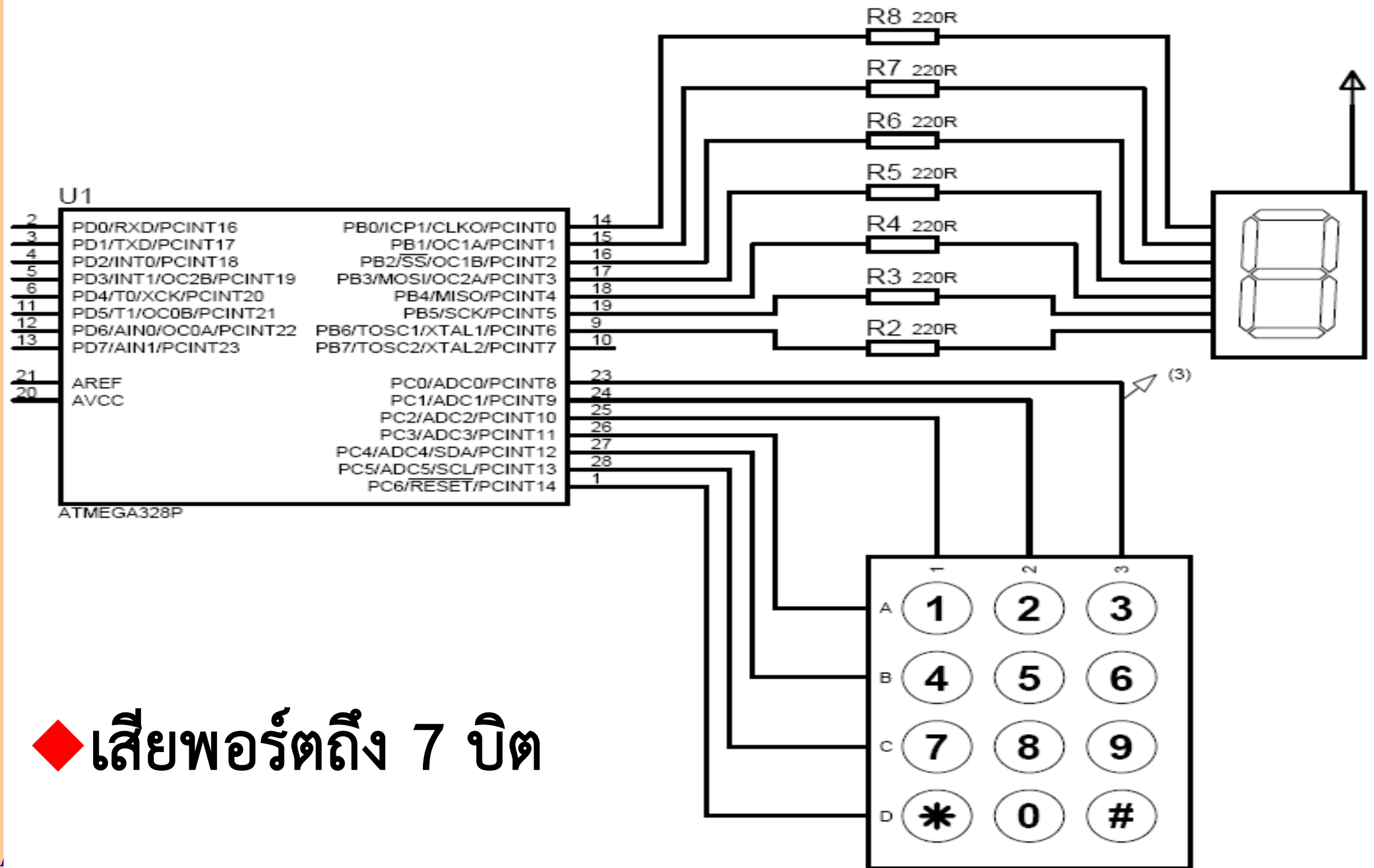
```
30     else if (x<455)           //หาก 342 ≤ x < 455
31         PORTD = 0xF8;        //      สั่งให้แอลอีดีติดสามดวง
32     else if (x<569)           //หาก 455 ≤ x < 569
33         PORTD = 0xF0;        //      สั่งให้แอลอีดีติดสี่ดวง
34     else if (x<684)           //หาก 569 ≤ x < 684
35         PORTD = 0xE0;        //      สั่งให้แอลอีดีติดห้าดวง
36     else if (x<799)           //หาก 684 ≤ x < 799
37         PORTD = 0xC0;        //      สั่งให้แอลอีดีติดหกดวง
38     else if (x<911)           //หาก 799 ≤ x < 911
39         PORTD = 0x80;        //      สั่งให้แอลอีดีติดเจ็ดดวง
40     else                       //หาก 911 ≤ x ≤ 1023
41         PORTD = 0x00;        //      สั่งให้แอลอีดีติดทุกดวง
42     ADCSRA |= (1<<ADIF);     //ลบค่าในตัวบ่งชี้การขัดจังหวะจาก ADC
43 }
44 }
```


ตัวอย่างที่ 5.3 การต่อ Keypad โดยใช้ ADC

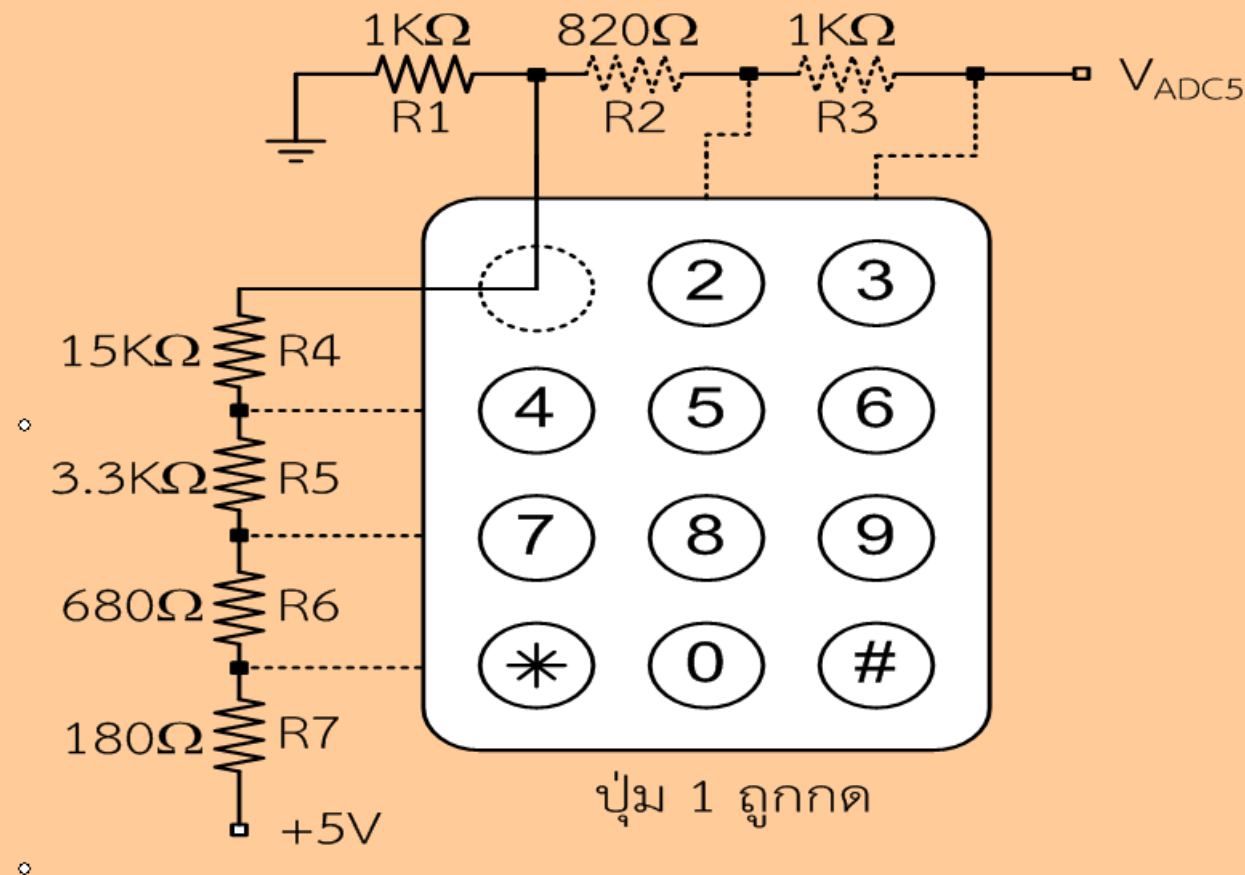

ตัวอย่างการต่อ Keypad ด้วยวิธีปกติ

◆ เสียพอร์ตถึง 7 บิต

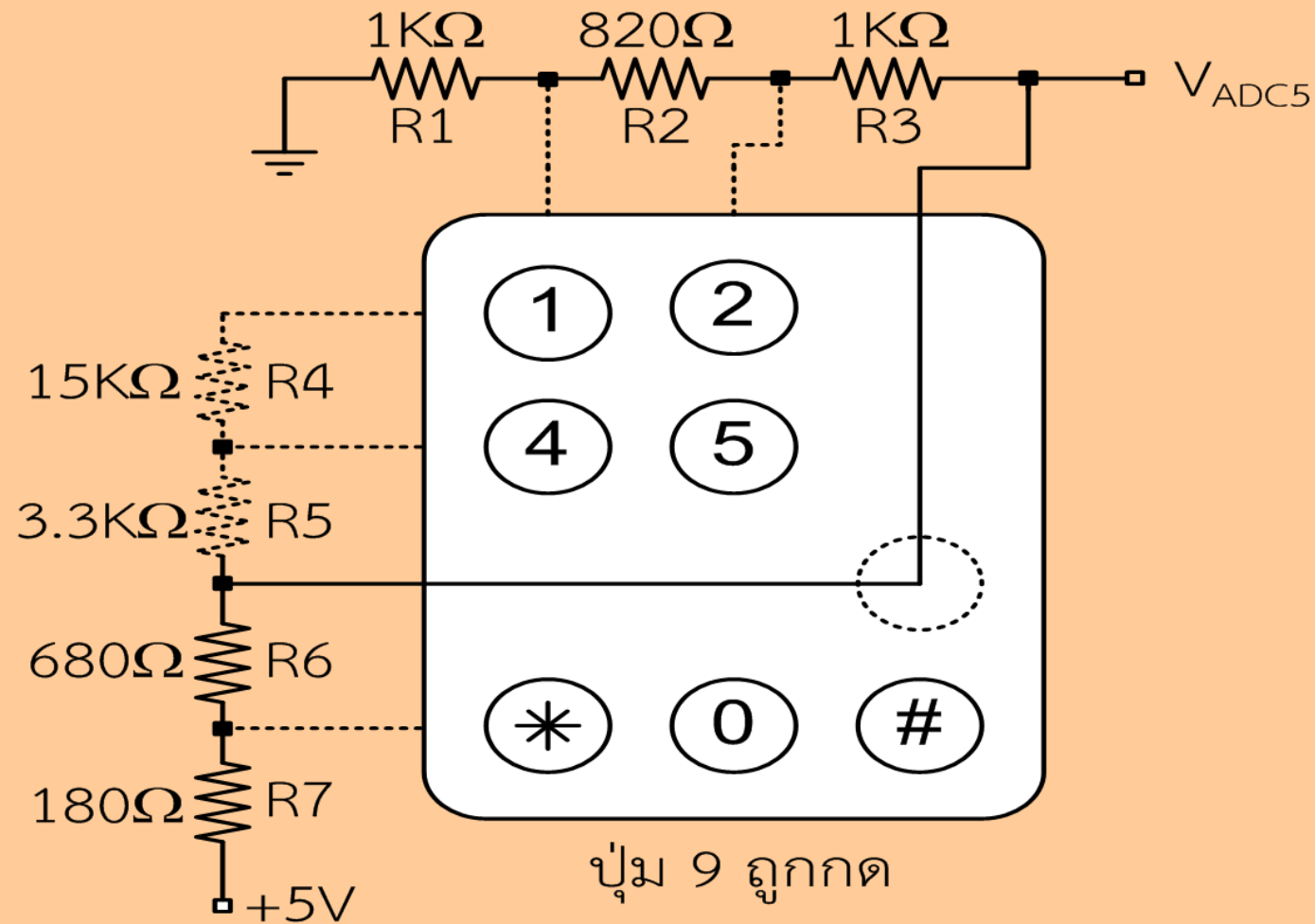
ตัวอย่างที่ 5.3 การต่อ Keypad โดยใช้ ADC

$$V_{ADC5} = \frac{5 * R1}{R1 + R4 + R5 + R6 + R7} = \frac{5 * 1000}{1000 + 15000 + 3300 + 680 + 180} = 0.248 \text{ V}$$

ตัวอย่างที่ 5.3 การต่อ Keypad โดยใช้ ADC

$$V_{ADC5} = \frac{5 * (R1 + R2 + R3)}{R1 + R2 + R3 + R6 + R7} = \frac{5 * (1000 + 820 + 1000)}{1000 + 820 + 1000 + 680 + 180} = 3.832 V$$

ตัวอย่างที่ 5.3 การต่อ Keypad โดยใช้ ADC

ปุ่มที่ ถูกกด	ค่าแรงดันที่ได้ จากการคำนวณ	แรงดันน้อยสุดที่ ยอมรับได้	แรงดันสูงสุดที่ ยอมรับได้	ค่าดิจิทัลน้อยสุด ที่ยอมรับได้	ค่าดิจิทัลสูงสุดที่ ยอมรับได้
1	0.248	0.163	0.318	33	65
2	0.434	0.349	0.504	71	103
3	0.641	0.556	0.711	114	146
4	0.969	0.884	1.039	181	213
5	1.522	1.437	1.592	294	326
6	2.020	1.935	2.090	396	428
7	2.688	2.438	2.838	499	581
8	3.396	3.311	3.466	678	710
9	3.832	3.747	3.902	767	799
*	4.237	4.117	4.317	843	884
0	4.550	4.400	4.570	901	936
#	4.700	4.620	5.000	946	1023

ตัวอย่างที่ 5.3 การต่อ Keypad โดยใช้ ADC


```
1  #include <avr/io.h>           //เรียกใช้คลังโปรแกรม io.h
2  #define F_CPU 16000000UL      //กำหนดค่าความถี่ของตัวประมวลผลเท่ากับ 16 เมกะเฮิรตซ์
3  #include <avr/delay.h>        //เรียกใช้คลังโปรแกรม delay.h
4  #define TURN_ALL_LED_OFF 0x00 //ตั้งค่าสำหรับใช้ปิดแอลอีดีทุกดวง
5  #define ADC5 5                //อ่านสัญญาณแอนะล็อกจากขา ADC5
6  unsigned char TABLE7SEG[] =  //ตารางสำหรับเก็บรหัสแสดงผลแอลอีดีชนิด 7 ส่วน
7  { 0b00111111,                // รหัสของเลข 0
8    0b00000110,                // รหัสของเลข 1
9    0b01011011,                // รหัสของเลข 2
10   0b01001111,                // รหัสของเลข 3
11   0b01100110,                // รหัสของเลข 4
12   0b01101101,                // รหัสของเลข 5
13   0b01111101,                // รหัสของเลข 6
14   0b00000111,                // รหัสของเลข 7
```


ตัวอย่างที่ 5.3 การต่อ Keypad โดยใช้ ADC

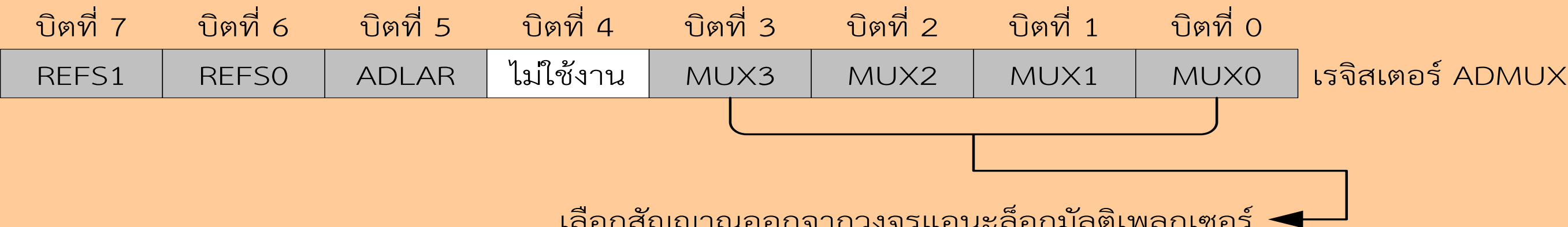
```
15      0b01111111,      //      รหัสของเลข 8
16      0b01101111,      //      รหัสของเลข 9
17      0b01110111,      //      รหัสของเลข A
18      0b01111100,      //      รหัสของเลข B
19      0b00111001,      //      รหัสของเลข C
20      0b01011110,      //      รหัสของเลข D
21      0b01111001,      //      รหัสของเลข E
22      0b01110001,      //      รหัสของเลข F
23      0b00000000 };    // รหัสสำหรับสั่งให้แอลอีดีดับทุกดวง
24  int counter = 0;      // how many times we have seen new value
25  int adcVal, prevADC, DECODED;  //ประกาศตัวแปร
26  void DISPLAY7segment(signed char a) //ฟังก์ชันสำหรับใช้แสดงผลออกสู่แอลอีดีชนิด 7 ส่วน
27  {                      //นำค่าพารามิเตอร์ที่รับเข้ามา เปิดตารางค้นหา
28      PORTD = TABLE7SEG[a]; //และนำค่าที่อ่านได้ออกแสดงผลที่พอร์ต D
29  }
```

ตัวอย่างที่ 5.3 การต่อ Keypad โดยใช้ ADC

```
30 unsigned int ADC_read(unsigned char a) //ฟังก์ชันสำหรับอ่านค่าแรงดันจากตัวแปลงแอนะล็อกเป็นดิจิทัล
31 {                                     //โดยรับค่าพารามิเตอร์ a ซึ่งระบุว่าอ่านจากช่องสัญญาณใด
32     ADMUX&= 0xF0;                   //ลบค่าในบิตล่างของเรจิสเตอร์ ADMUX ให้กลายเป็นตรรกะต่ำ
33     ADMUX|= a;                       //ตั้งให้ ADMUX บิตบิตล่างให้เท่ากับ a
34     ADCSRA |= (1<<ADSC);             //สั่งให้วงจรแปลงเริ่มทำการแปลงสัญญาณ
35     while ( !(ADCSRA & (1<<ADIF)) ); //วนซ้ำจนกว่าตัวบ่งชี้ ADIF มีค่าเป็นตรรกะสูง
36     ADCSRA |= 1<<ADIF;               //ลบค่าในตัวบ่งชี้ ADIF ให้กลับมาเป็นตรรกะต่ำ
37     return ADC;                     //คืนค่าที่ได้จากการแปลงสู่โปรแกรมผู้เรียก
38 }
39 int main(void)
40 {
41     DDRC = 0x00;                    //input ADC5
42     DDRD = 0xFF;                    //port D is connected to 7-segment LED
43     DISPLAY7segment(TURN_ALL_LED_OFF); //สั่งให้แอลอีดีดับทุกดวงเมื่อเริ่มเปิดเครื่อง
44     ADMUX = 0b01000101;             //เริ่มต้นให้เลือกค่าแรงดันอ้างอิงจากขา AVCC
45     ADCSRA = 0x87;                  //สั่งให้วงจรแปลงทำงานในแบบวิธีแปลงครั้งเดียว
46     DECODED = 0;                    //ตั้งค่าเริ่มต้นให้ตัวแปร DECODED เท่ากับศูนย์
```


ADMUX

MUX3...0	Single Ended Input
0000	ADC0
0001	ADC1
0010	ADC2
0011	ADC3
0100	ADC4
0101	ADC5
0110	ADC6
0111	ADC7
1000	ADC8 ⁽¹⁾
1001	(reserved)
1010	(reserved)
1011	(reserved)
1100	(reserved)
1101	(reserved)
1110	1.1V (V _{BG})
1111	0V (GND)

ตัวอย่างที่ 5.3 การต่อ Keypad โดยใช้ ADC

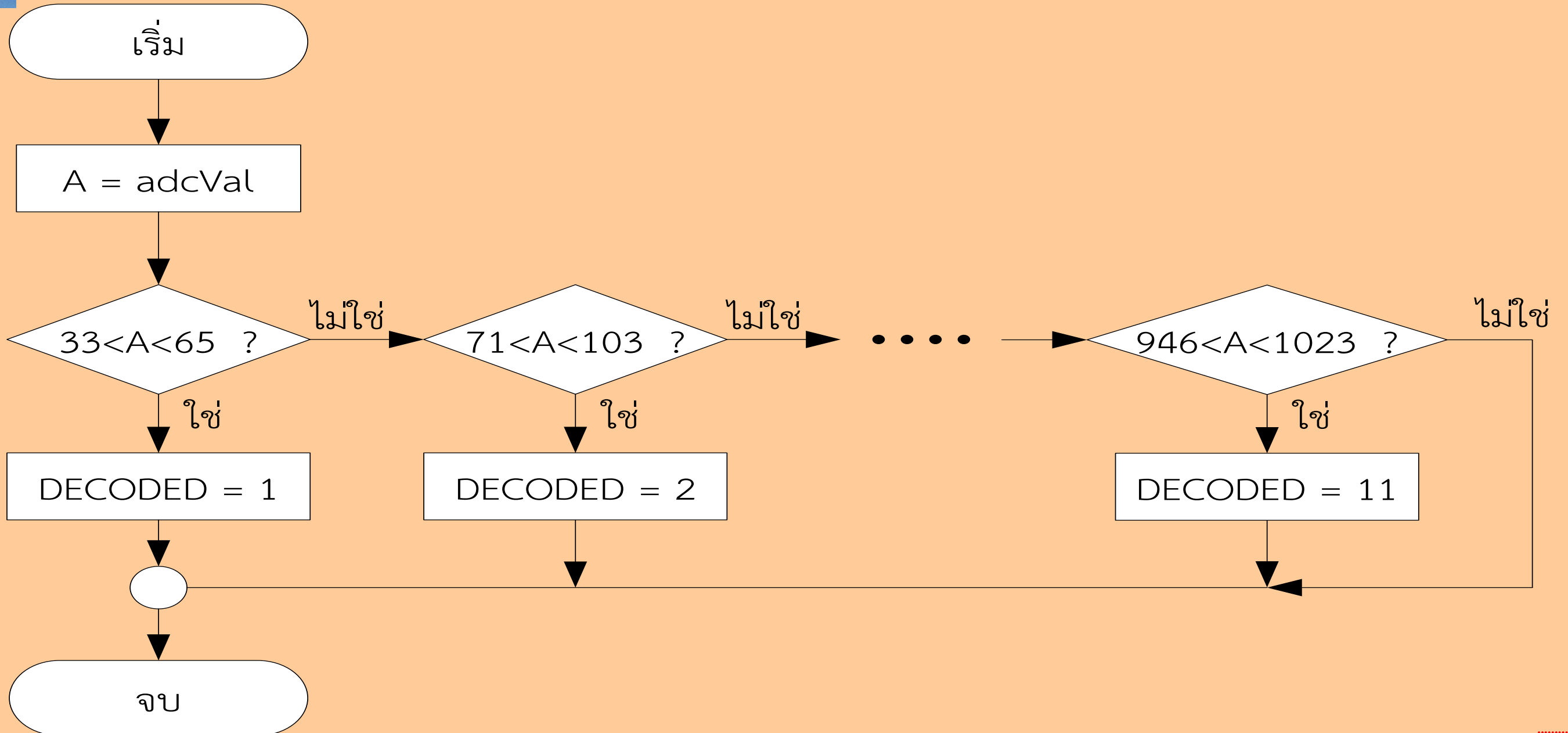
```
47 while(1) //วนซ้ำไม่รู้จบ
48 {
49     counter=0; //ตั้งค่าเริ่มต้นให้ตัวแปร counter เท่ากับศูนย์
50     prevADC = 0; //ตั้งค่าเริ่มต้นให้ตัวแปร prevADC เท่ากับศูนย์
51     do //เริ่มต้นการวนซ้ำ
52     { //ตรวจสอบว่ามีการกดสวิตช์หรือไม่หากมีให้เพิ่มค่าใน counter
53         adcVal = ADC_read(ADC5); //อ่านค่าแรงดันจากขา ADC5 ใส่ตัวแปร adcVal
54         if ((abs(adcVal-prevADC)<6)&& (adcVal >33)) //ตรวจว่ามีการกดสวิตช์หรือไม่
55             counter++; //เพิ่มค่าใน counter หากมีการกดสวิตช์
56         else
57             counter =0; //หากไม่มีการกดสวิตช์ให้ลบล้างค่าใน counter กลับมาเป็นศูนย์
58         _delay_ms(3); //หน่วงเวลา 3 มิลลิวินาที
59         prevADC = adcVal; //คัดลอกตัวแปร adcVal สู่ตัวแปร prevADC
60     } while (counter <20); //วนซ้ำตรรกะเท่าที่ตัวแปร counter ยังน้อยกว่า 20
61     if ((adcVal>33 ) && (adcVal<65 )) DECODED = 1; //ปุ่ม 1 ถูกกด
62     else if ((adcVal>71 ) && (adcVal<103 )) DECODED = 2; //ปุ่ม 2 ถูกกด
63     else if ((adcVal>114) && (adcVal<146 )) DECODED = 3; //ปุ่ม 3 ถูกกด
```


ตัวอย่างที่ 5.3 การต่อ Keypad โดยใช้ ADC

```
64     else if ((adcVal>181) && (adcVal<213 )) DECODED = 4;           //ปุ่ม 4 ถูกกด
65     else if ((adcVal>294) && (adcVal<326 )) DECODED = 5;           //ปุ่ม 5 ถูกกด
66     else if ((adcVal>396) && (adcVal<428)) DECODED = 6;           //ปุ่ม 6 ถูกกด
67     else if ((adcVal>499) && (adcVal<581)) DECODED = 7 ;          //ปุ่ม 7 ถูกกด
68     else if ((adcVal>678) && (adcVal<710)) DECODED = 8 ;          //ปุ่ม 8 ถูกกด
69     else if ((adcVal>767) && (adcVal<799)) DECODED = 9 ;          //ปุ่ม 9 ถูกกด
70     else if ((adcVal>843) && (adcVal<884)) DECODED = 10;          //ปุ่ม * ถูกกด
71     else if ((adcVal>901) && (adcVal<936)) DECODED = 0 ;          //ปุ่ม 0 ถูกกด
72     else if ((adcVal>946) && (adcVal<1023)) DECODED = 11;         //ปุ่ม # ถูกกด
73     do                                                                //เริ่มต้นการวนซ้ำ
74     {
75         adcVal = ADC_read(ADC5);                                     //อ่านค่าแรงดันจากขา ADC5
76     } while(adcVal > 33);                                             //วนซ้ำจนกว่าปุ่มจะถูกปล่อย
77     DISPLAY7segment(DECODED);                                       //แสดงค่าที่ถอดรหัสได้สู่แอลอีดี
78 }
79 }
```


การถอดรหัสค่าในตัวแปร ADC

สรุป

- ◆ สถาปัตยกรรมเอวีอาร์ชุด ATmega มีวงจร ADC ความละเอียด 10 บิต ทำงานโดยใช้วิธีการแปลงแบบการประมาณสืบเนื่อง
- ◆ วงจร ADC ประกอบด้วยโหมดการทำงาน 3 รูปแบบ
 - ◆ แบบวิธีจุดชนวน
 - ◆ แบบวิธีวิ่งอิสระ
 - ◆ แบบวิธีการแปลงครั้งเดียว
- ◆ ค่าแรงดันอ้างอิงของวงจรแปลง กำหนดที่ขา AREF
- ◆ กำหนดค่าตัวหารความถี่ของวงจรฟรีสเควนซีให้เหมาะสม

ฉบับที่ 5

